

*Юлія Костів
Валентина Водяна
(м. Херсон)*

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ МАЙСТЕР-КЛАСІВ ДЛЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У МЕЖАХ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Мистецька освіта є важливою складовою розвитку особистості дитини, особливо в початковій школі. Вона сприяє формуванню естетичного смаку, творчого мислення та моторних навичок. Методика проведення майстер-класів є одним із ефективних способів інтеграції мистецтва в освітній процес. Важливість цієї теми зумовлена необхідністю пошуку нових форм навчання, які стимулюють активне залучення дітей до творчої діяльності та сприяють їхній самореалізації.

У сучасних умовах розвитку освіти значну увагу приділяють інтерактивним методам навчання, які дозволяють створювати сприятливе середовище для творчого самовираження дітей. Майстер-класи як форма практичного навчання поєднують елементи традиційного та інноваційного підходів, що дозволяє адаптувати навчальний процес до індивідуальних потреб учнів. Дослідження в галузі педагогіки свідчать, що використання таких занять підвищує мотивацію дітей, сприяє їхній активній участі в навчальному процесі та стимулює пізнавальну діяльність.

Розв'язання проблем творчого розвитку залежить від розуміння процесу розвитку творчого мислення, емоційно-почуттєвої сфери, творчих здібностей, творчого потенціалу та безпосередньо способів прояву творчої активності особистості у будь-якій діяльності. Цим проблемам найчастіше присвячуються праці багатьох вчених: філософів, психологів, педагогів-музикантів.

У дослідженні теми цієї статті ми опиралися на праці таких науковців як О. Гришаєва (Гришаєва, 2012), Н. Мамчур (Мамчур, 2013), М. Михнюк (Михнюк, 2014), Д. Огієнко (Огієнко, 2019), В. Григораш (Григораш, 2014), А. Постельняк (Постельняк, 2009), О. Семенова (Семенова, 2023).

Технологія колективно-творчої діяльності - це система філософії, умов, методів, прийомів і організаційних форм виховання, забезпечують формування і творчий розвиток колективу дорослих і дітей на принципах гуманізму. Її мета - розкріпачення особистості, формування громадянської самосвідомості, розвиток його здібностей до соціальної творчості, виховання суспільно-активної творчої особистості, здатної примножити суспільну культуру, зробити внесок у побудову правового демократичного суспільства. Ця технологія передбачає організацію навчального процесу таким чином, щоб учні працювали в групах, взаємодіяли між собою, спільно вирішували творчі завдання, що сприяє розвитку соціальних навичок, комунікативних здібностей і креативного мислення. Колективна творча діяльність дозволяє дітям навчатися через співпрацю, що особливо важливо для формування навичок командної роботи та спільного вирішення проблем.

Учені акцентують увагу на інтеграції різних видів мистецтва у навчальний процес. Вони вказували, що поєднання образотворчого мистецтва, музики, літератури та театрального мистецтва створює багатогранне творче середовище, яке сприяє гармонійному розвитку дітей. Такий підхід допомагає учням глибше сприймати мистецькі явища, розвивати уяву та креативність, а також формує здатність до синтезу мистецьких знань.

Майстер-клас як форма навчання передбачає інтерактивний підхід, що поєднує теоретичний та практичний аспекти навчання. Основні етапи проведення майстер-класу для молодших школярів включають:

- Підготовчий етап – вибір теми, підготовка матеріалів, розробка сценарію заняття.
- Вступна частина – знайомство з темою, мотивація учнів через демонстрацію готових робіт або прикладів мистецьких творів.
- Основна частина – поетапне виконання завдання під керівництвом педагога, пояснення технік, практична робота дітей.
- Заклучний етап – підбиття підсумків, аналіз робіт, рефлексія учнів щодо отриманого досвіду.

До ефективних методів проведення майстер-класів належать:

- Метод моделювання – передбачає створення учнями власних композицій, використовуючи отримані знання.
- Метод творчих експериментів – сприяє розвитку уяви, адже діти можуть експериментувати з кольорами, матеріалами та техніками.
- Метод кооперативного навчання – діти працюють у групах, навчаючись взаємодіяти та колективно розв'язувати творчі завдання.
- Метод занурення в тему – педагог створює атмосферу, що повністю відповідає темі заняття (наприклад, відтворення середньовічної майстерні для уроку з історичного живопису).

Прикладом успішного майстер-класу є заняття з виготовлення аплікацій у стилі Петриківського розпису. Діти не лише опановують базові техніки малювання, а й знайомляться з українськими народними традиціями. Інший приклад – майстер-клас з театрального мистецтва, де учні створюють власні ляльки для вистави, розвиваючи моторику, креативність та навички командної роботи.

Вплив майстер-класів на дітей є багатограним. Вони сприяють розвитку естетичного сприйняття, координації рухів, соціальної взаємодії та емоційної виразності. Діти стають більш впевненими у власних силах, розширюють свій кругозір та навчаються бачити красу у навколишньому світі.

Отже, майстер-класи є ефективним інструментом у мистецькій освіті молодших школярів. Вони дозволяють не лише здобувати нові знання та навички, а й сприяють творчому розвитку дитини. Використання інтерактивних методів, індивідуального підходу та поєднання різних видів мистецтва робить такі заняття цікавими та результативними. Запровадження майстер-класів у навчальний процес сприяє формуванню естетичної культури та художнього мислення дітей.

Список використаних джерел

1. Гришаєва О. В. Як провести майстер-клас. Дніпропетровськ : НМЦПТО у Дніпропетровській області, 2012. 15 с.
2. Мамчур Н. Майстер-клас «Народний декоративний розпис» у системі естетичного виховання майбутніх учителів. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2013. №46 С. 214-247.
3. Михнюк М. І. (2014). Майстер-клас як форма обміну передовим педагогічним досвідом. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/77240636.pdf>
4. Огієнко, Д. П. Особливості підготовки майбутніх учителів початкової школи до проведення творчих майстер-класів у процесі організації дозвілєвої діяльності учнів. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні*

науки: *реалії та перспективи*. Вип.71(2019). С. 179–182. URL : <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/28322> .

5. Педагогічні ради, майстер-класи, тренінги. Серія "Абетка керівника" / Укладач В. В. Григораш. Харків: Вид. група "Основа", 2014. 224 с.

6. Постельняк А. І. Майстер-клас в системі методичної роботи з педагогічними кадрами. Кіровоград: Видавництво КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2009. 68 с.

7. Семенова О. (2023). Особливості організації та проведення мистецького майстер-класу. *Modern engineering and innovative technologies*. Issue 29 / Part 3. PP. 29–34. DOI:[10.30890/2567-5273.2023-29-03-011](https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-29-03-011)